

Ze 6. zasedání ÚV Českého esperantského svazu

Plenární zasedání ÚV ČES, v pořadí již šesté, se konalo ve dnech 13.-14. března v Praze. Zprávu za uplynulé období přednesl předseda svazu Josef Vítek. Celkově byl rok 1970 pro svaz úspěšný; podařilo se dosáhnout stanoveného limitu 2 000 členů, ČES se stal kolektivním členem UEA a získal tím nárok na dva zástupce ve výboru vrcholné světové esperantské organizace. Vydání prvních dvou publikací "Libro de apokrifoj" a "Paŝoj al plena posedo" je úspěšným zahájením ediční činnosti svazu. Zlepšený vzhled i obsah časopisu Starto, a hlavně jeho pravidelné vydávání, podpořily růst členské aktivity. Ustavení jazykové a zkušební komise vytvořilo předpoklady ke zvýšení odborné úrovně členstva.

Přes všechnu snahu nepodařilo se dosud zajistit místnosti pro svazový sekretariát, což značně znevýhodňuje jeho pracovní podmínky. Pro některé useky činnosti bude nutno nalézt stále spolupracovníky; jde například o činnost informační aj.

Zprávu o hospodaření svazu v roce 1970 a o činnosti sekretariátu podal tajemník ČES Pavel Polnický. K 31. prosinci měl svaz 1 875 platících členů, k 10. březnu t.r. bylo vydáno 2 159 členských legitimací. Ke zvýšení počtu členů připravuje sekretariát náborovou akci. Značné zvýšení prodeje svazových publikací přinesla akce slosovateľných knižních poukázek, jichž se rozprodalo v poměrně krátké době 1 325 ks. Stav svazového konta činí k 10.3.1971 - 82.578,26 Kčs.

NEJBLIŽŠÍ ÚKOL: 2500 ČLENŮ

Zprávu revizní komise ÚV přednesl její předseda arch. J. Drlík. Při kontrole evidence a účetních dokladů v sekretariátu svazu nebyly zjištěny žádné závady.

Další jednání se týkalo změn ve struktuře svazu. ÚV schválil s některými úpravami návrh Směrnic pro zřizování místních skupin svazu. ÚV rovněž schválil doplněné znění organizačního řádu Sekce katolických esperantistů.

Informaci o UEA a stavu kartotéky individuálních členů UEA podal ing. František Sviták, hlavní delegát pro ČSSR. Vzhledem k volbám členů kategorie B výboru UEA byl jako kandidát navržen RNDr. V. Novobilský, CSc.

Všemi hlasy byl schválen po projednání plán činnosti (viz též Hlavní akce roku) a rozpočet svazu na rok 1971 ve výši 130 000 Kčs.

ÚV přijal jednomyslně návrh D. Kočvary uspořádat v r. 1972 II. sjezd ČES v Ostravě. Přesný termín bude sdělen později, podle toho, zda se uskuteční kongres IFEF v Praze.

Příští zasedání ÚV a URK ČES se sejde 9.-10. října v Praze.

Příspěvek k jubileu KSČ

Výstavu "Esperanto a dělnické hnutí" u příležitosti 50.výročí KSČ pořádá ve dnech 3-14.května EK Plzeň. Iniciátorem je s. Klement.

Rukopis zcela nového průvodce historií města v mezinárodním jazyce odevzdali mělničtí esperantisté odboru školství a kultury v Mělníku jako svůj závazek k výročí KSČ.

V rámci výstavy SZK k 50.výročí KSČ připravuje EK Bučovice výstavku své korespondence pro veřejnost.

Ze života kroužků

BRNO - Výroční členská schůze se konala 2.února t.r. Zprávu o činnosti KE přednesl předseda ing. J.Werner. Do nového výboru byli zvoleni M.Adamcová, F.Adamec, T.Antoš, Z.Hršel, M.Lorková, prof. V.Scheiber, A.Staněk, A.Svozilová, dr.ing. J. Šikula, O.Valentová, J.Vondroušek a ing. J.Werner. Nová koresp.adresa klubu je : Mečová 5, Brno.

Po celý únor byly v Universitní knihovně v Brně vystaveny esperantské učebnice, slovníky aj. z fondů této nejvýznamnější knihovny města, která si objednala také stěžejní lexikografické dílo, Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto.

Slavnostní akcí ve dnech 12.-13. 6. vzpomene KE prvního spolku esperantistů u nás a v bývalém Rakousku, založeného před sedmdesáti lety. Referáty na konferenci o historii esp.hnutí na území ČSSR přednesou přední čs. esperantisté. V náplni oslav je i schůzka zástupců EK Jihomoravského kraje.

BOR U TACHOVA - EK uspořádal 12.3. v borském zámku II.esperantský karneval, který měl ráz "Karneval národů". Mezi přítomnými bylo i pět hostů z NDR.

Č.BUDĚJOVICE - Návštěvníci EK si mohou 15.června vyslechnout přednášku K. Čurdy : Vzpomínky účastníka 13.kongresu UEA v Praze, roku 1921.

LIBEREC - Na pravidelné klubovní schůzi za účasti 27 členů vystoupil 17.3. místopředseda ČES a hlavní delegát UEA ing.F.Sviták, který informoval o celkové organizaci hnutí u nás i v UEA a zdůvodnil nezbytnost členství v ČES.

MĚLNÍK - Kroužek organizoval účast

ZDŠ Jungmannovy sady na mezinárodní výstavě dětských kreseb v Avignonu, kterou obeslal téměř stovkou grafických prací ze všech ročníků.

Do letního tábora na Vranovské přehradě se podle posledních zpráv přihlásilo 21 účastníků. 15.května se uskutečnil jednodenní autobusový zájezd kroužku do Drážďan, Radebeulu a Pirny.

OPAVA - Na "Večeru esperantských filmů" 16.března promítli opavští snímky "Fiat 850" a "Fiat 124" a "Nový Zéland". Program byl určen i pro širší veřejnost. Esperantské filmy byly promítnuty v rámci výuky žákům IV.ročníku Střední průmyslové školy strojnické v Opavě. EK vydal nový esp. odznak ve tvaru trojúhelníku podle návrhu Z.Beneše.

OSTRAVA - Při příležitosti 10. výročí založení Domu kultury VŽKG byla s. Drahomíru Kočvarovi udělena pamětní medaile I.stupně za mimořádné zásluhy o rozvoj činnosti DK. EK současně uspořádal výstavku v rámci celozávodní expozice.

Členové zmíněného kroužku připravují navázání družby s EK v Kyjevě.

MÍSTEK - Schůzky zástupců EK Severomoravského kraje dne 16.dubna se zúčastnilo 25 delegátů ze 7 místních skupin. D.Kočvara informoval přítomné o usnesení ČES svolat do Ostravy II.sjezd českých esperantistů.

PRAHA - 16.3. uspořádala zdejší místní skupina ČES řádnou výroční schůzi, na níž byl zvolen nový výbor s předsedou dr. R.Horským, místopředsedy A.Slaninou a A.Bartošíkem a jednatelem L.Klegovou. Do výboru byli dále zvoleni A.Bárochová, arch.J.Drlík, B.Dryák, O.Hankeová, E.Felix, M.Josková, O.Kníchal, I.Kubíková, L.Kynčl, V.Lorenz, ing.H.Landsperský, J.Mařík, J.Tomčík, M.Šmidrkalová, J.Šperling, O.Šádková, A.Zmeškal, S.Žirovnická.

PÍSEK - Písečtí letos neuskuteční zájezd do zahraničí; namísto toho "cestují vsedě" pořádáním přednášek s promítáním filmů a diapozitivů neesperantskému publiku.

PŘÍBRAM - Na programu pravidelných středečních setkání jsou vzdělávací i zábavní pořady. EK nedávno uspořádal besedu s tajemníkem ČES P. Polnickým o jeho cestě do Finska.

ŠUMPERK - Novým předsedou EK byl zvolen V. Müller, místopředsedou J. V. Otta, jednatelem O. Müllerová, pokladníkem F. Staněk. Jazykové kursy vedou manželé Müllerovi.

TEPLICE - Setkání esperantských klubů z Mostu, Ústí n/L. a Teplíc u příležitosti zahájení letní lázeňské sezóny v Teplících uspořádá EK 30.5.1971. Účelem akce je výměna zkušeností z práce kroužků.

VSETÍN - Právo na padesátiprocentní slevu příspěvku bude mít každý, kdo se přihlásí na některou z řečnických či recitačních soutěží pořádaných v rámci Setkání českých a slovenských esperantistů. Témata řečnické soutěže : 1) Komenský a Zamenhof, 2) Srovnání národního jazyka a esperanta pokud jde o učení, 3) Vztah mládeže k esperantu ve světě, 4) Vztah mládeže k esperantu u nás. Zájemci, ohlašte včas svoje téma. Pro vítěze soutěží jsou připraveny hodnotné odměny.

HLAVNÍ AKCE ROKU

29.5.1971	-	EK Pardubice - setkání na Kunětické hoře
12.-13.6.	-	EK Brno - oslavy 70. výročí založení klubu
3.-4.7.	-	EK Poděbrady - 11. setkání na Labi
5.-10.7.	-	EK Třebíč - seminář pro mladé funkcionáře v Lančově
10.-24.7.	-	EK Herbortice - letní esperantský tábor
11.7.-7.8.	-	EK Třebíč - I. a II. běh letního esperantského tábora
30.7.-2.8.	-	EK Jablonec n/N. - 5. setkání v rámci LVT
24.-27.9.	-	EK Vsetín - Setkání českých a slovenských esperantistů
17.10.	-	EK Mělník - 4. setkání u soutoku

OSOBNÍ KRONIKA

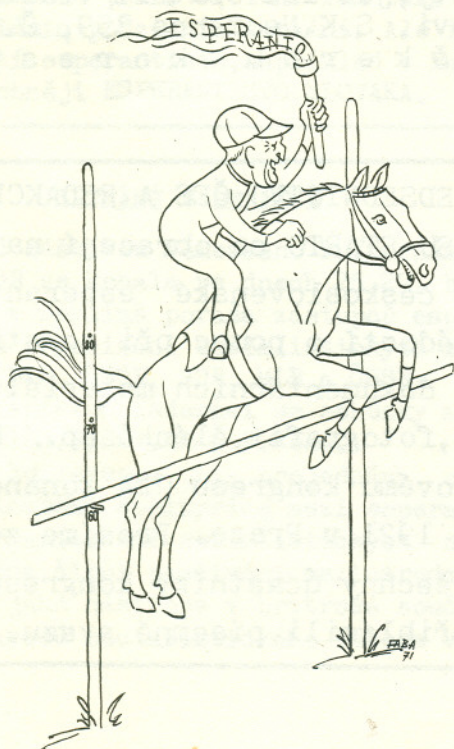
Šedesáti let se dožívá 29. května předseda ČES, předseda ČSEF a člen výboru UEA Josef Vítek. V posledních 15 letech zastával významná místa v čs. esperantském hnutí jako předseda TKKE a tajemník ČSEV. Záslužně uplatňuje své dlouholeté zkušenosti pedagoga také ve vyučování mezinárodního jazyka.

V plné svěžesti se 3. května dožila 80 let paní Ludmila Hanáková z Vyškova na Moravě.

Ve věku 77 let zemřel 16. 2. v Brně O. Petr, čestný člen KE Brno. Jako bývalý ředitel tiskárny Nový lid se zasloužil o několi vydání učebnice T. Kiliana.

V Loukách nad Olší zemřela 22. 2. ve věku 39 let Olga Dádáková.

Koncem dubna zemřel Josef Póncz (nar. 15. 4. 1895), člen EK Třinec.

PRVNÍCH SEDM KANDIDÁTŮ složilo zkoušky Pedagogické sekce ČES v Kutné hoře, 3. dubna t.r. Zkušební komise přijímá přihlášky dalších zájemců do 31. 8. poté do konce února. Informace u J. Chvosty, Engelsova 289, Poděbrady.

LA ĈEFDELEGITO KOMUNIKAS :

Mi petas la individuajn membrojn de UEA, kiuj pagis la kotizon por 1971 en ĉs. kronoj al mi, ke ili ankoraŭ iom paciencu, ĉar ili ricevos la Jarlibron Ian p. kaj la aprilan n-ron de la revue Esperanto nur dum maĵo 1971. (sv)

S I G N A L I L O

Ze sekce železničářů
Českého esperantského
svazu

Po dohodě s vedením SŽ ČES bu-
deme, počínajíc tímto číslem, u-
veřejňovat důležité zprávy o čin-
nosti sekce.

NOVÝM PŘEDSEDOU SŽ ČES se stal Jiří Pištor z Č.Třebové. Za členy předsednictva byli kooptováni M.Blažek a J.Jindra.

Pro zlepšení organizační práce sekce byla vytvořena síť důvěrníků v těchto jednotlivých krajích: západočeský - J.Svoboda, K.Biebla 2313/14, Most; jihočeský - J.Jestřáb, Česká 18, Č.Budějovice; severočeský - O.Antoš, Krásnostudenecká 17, Děčín IV; středočeský - B.Král, Na Černém vrchu 2179, Praha-Smíchov; východočeský - J.Vondráčková, Severní 769, Hradec Králové III; severomoravský - J.Strumínský, Česká 5, Havířov 7; jihomoravský - T.Antoš, Vlhká 18, Brno.

Členská schůze SŽ se bude konat v sobotu 19.6.v 9,00 hod. v kulturním sále nádraží Praha-Smíchov. Informace u vrátné odjezdu. Účast všech členů nutná !!!

S posledním číslem oběžníku Signalilo jsme rozeslali kartoteční evidenční lístky. Neopomněli jste odeslat vyplněný lístek ?

K ZÁJEZDU DO SSSR. Podle informací z Vilnius, Tallinnu, Rigy a Leningradu není možné navštívit Sovětský svaz lehátkovým vozem. ČEDOK nabízí zájezd na 12 dní za 3 300 Kčs. Zájemci, piště ihned jednateli F.Marklovi !

Upozorňujeme, že kongresové průkazy na 23.kongres IFEF v Mariboru /15.-21.5/ nahrazují bezplatnou jízdenku na všech tratích jugoslávských železnic a ve všech vlacích I.třídy.

ZÁJEMCI O ČLENSTVÍ V IFEF se mohou přihlásit u J.Pištory /Č.Třebová, Nám.míru 1746/. Roční příspěvek 25 Kčs zahrnuje předplatné na časopis "Internacia Fervojo". Jednotlivé výtisky z r.1970 jsou k dostání po 2,50 Kčs.

PÍSEMNÝ KURS esperanta pro začátečníky /cena 46 Kčs/ řídí M. Blažek, Bezděkov 470, Č.Třebová.

Sekce má k dispozici propagační plakáty, jež lze opatřit vlastním označením. Zájemci mohou napsat F.Marklovi, S.K.Neumanna 359, Č. Třebová II. Na tuto adresu zasílejte ve škerou korespondenci týkající se činnosti sekce.

AMSTERODAM V DIAPOZITIVECH

Holandští železničáři-esperantisté zapůjčili EK "La Ponto" v Písku sérii 100 diapozitivů/v rémečcích 5x5 cm/ o zajímavostech Amsterdamu s podrobným výkladem a zajímavým hudebním doprovodem na magnetofonové pásce /rychlost 9,5 cm/vt./. Celý program trvá asi 90 minut a může být vhodně využit k propagaci esperanta. Esperantským kroužkům je k dispozici až do jara 1972. Zájemcům jej zapůjčí Vlasta Chalupová, Kollárova 14, Písek. /lk/

PŘEDSEDNICTVO ČES A REDAKCE ČASOPISU STARTO se obracejí na všechny československé esperantisty se žádostí o pomoc při soustředování dokumentárních materiálů/zápisů, fotografií, článků ap./ k 13. Světovému kongresu UEA konanému v roce 1971 v Praze. Prosíme zejména všechny účastníky kongresu, aby se přihlásili písemně svazu.

Slovenští esperantisté na adresu českých přátel

Blížící se setkání členů obou našich svazů ve Vsetíně je vítanou příležitostí k tomu, abychom se navzájem seznámili s výsledky své práce a dali je jeden druhému k dispozici. V tomto smyslu se na náš svaz obrátilo vedení Z v ě z u e s p e - r a n t i s t ů S S R a připojilo k výzvě i několik informací o své činnosti. Díky esperantské hlídce bratislavského rozhlasu jsou slovenští přátelé dobře informováni o tom, co se děje v českých zemích: sledují recenze "Starta" a dalších publikací vydávaných ČES, dozvídají se o různých akcích. Je tedy na nás, abychom podpořili tuto iniciativu.

Především vám chceme doporučit celou řadu učebnic - při současném nedostatku podobných pomůcek v češtině vhodných i pro českého čtenáře. Jsou to: UČEBNICA ESPERANTA PRE KURZY A SAMOUKOV za 16,50 Kčs. Obsahuje m.j. základní slovník jazyka, dějiny esperanta a jeho literatury. ESPERANTSKO SLOVENSKÝ A SLOVENSKO ESPERANTSKÝ SLOVNÍK o 836 stranách včetně stručné gramatiky dostanete za 40 Kčs. Konverzační příručkou s bohatým výrazivem z každodenního života je ESPERANTO DO VRECKA za 10 Kčs. ZÁKLADY ESPERANTA podávají celou gramatiku s cvičeními na 52 stranách. Cena 8 Kčs. První tři publikace obdržíte ve všech knihkupectvích nebo přímo na adrese: Slovenská kniha, Bratislava, Nám.SNP 33. ZÁKLADY ESPERANTA žádejte na adrese: Esperanto, Rastislavova 13, Martin.

Informace o esperantském hnutí doma i ve světě, původní a přeloženou literaturu naleznete ve věstníku ESPERANTISTO SLOVAKA, který vychází 5-6 krát ročně na 100 až 120 stranách. Objednávky: Esperanto, Rastislavova 13, Martin.

Cyklus básní M.Jakubcové "Estrado de animaloj" a časopis "Vegetarano" si můžete objednat u A.Váni, Dudince, okr. Zvolen. Překlady některých divadelních her předních slovenských dramatiků jsou již rozebrány, avšak je ochota vydat je znovu, bude-li dostatečný zájem.

Bratislavská televize připravuje ve spolupráci se ZE SSR kurs o 15 lekcích, a rozhlas kurs pro pokročilé.

Závěrem několik pozvánek na letošní akce slovenských esperantistů. Nejbližší z nich je III.sjezd Zvázu esperantistů SSR ve dnech 4.-6.června v Košicích. Organizuje jej místní EK. Košíčtí loutkáři-esperantisté předvedou na sjezdu dvě loutkové hry, "Budulinĉjo" a "La scivola elefantido", jež získaly nejvyšší ocenění na Mezinárodním esperantském loutkářském festivalu v Záhřebu.

Budete vítáni také na letní škole esperanta v lázních Dudince (od 4.do 18. července.) Kromě získávání vědomostí v kursech pro začátečníky, pokročilé i budoucí učitele esperanta, lze pobytu využít i k léčivým kurám. Přihlašte se tedy u A.Váni, Dudince, okr. Zvolen. Tam také můžete strávit příjemné chvíle ještě jednou, na tradičním podzimním setkání. Ale i na jiných místech budou vašimi hostiteli slovenští esperantisté, například v Martině či Banské Bystrici. Poreferuje vám o tom podrobněji ESPERANTISTO SLOVAKA.

SETKÁNÍ V BERLÍNĚ

Pod záštitou Německého kulturního svazu NDR se konala ve dnech 25.29. března t.r. v Berlíně porada zástupců esperantských organizací socialistických zemí: PLR, BLR, SSSR, NDR, MLR a ČSSR. Za Čs. esperantskou federaci se schůzky zúčastnili Ing.F.Sviták a P.Rosa.

Na konferenci byly projednány otázky prohloubení spolupráce mezi esperantskými organizacemi socialistických států, zejména širší používání mezinárodního jazyka jako nástroje v bratrské součinnosti národů socialistického tábora v ob-

lasti politiky, společenských a kulturních zájmů. Účastníci diskutovali o úkolech esperantistů v boji za mír a porozumění všech národů bez rozdílu jejich společenského zřízení. Smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřely na konferenci polský a maďarský esp.svaz. (sv)

KRÁTKÉ ESPERANTSKÉ FILMY vám zapůjčí za nízký poplatek EK Liberec, p.sch. 194 (o automobilu Fiat) a EK Třebíč, adr. J.Jičínský, ped.škola (o krásách jižního Norska).

MARIE MAJEROVÁ

URBO

sub signo de fajro

NO, ELDONITA EN LA JARO 1941, KONATA ĈEĤA VERKISTINO MARIE MAJEROVÁ (1882 - 1967).

K L A D N O, URBETO OKCIDENTE DE PRAHA. EN LA HISTORIO DE LA ĈEĤA LABORISTA KLASO ĜI LUDIS EMINENTAN ROLON KIEL LULILO DE LA REVOLUCIA PROLETA MOVADO, KIU ANTAŬ DUONJARCENTO STIMULIS FONDIĜON DE KOMUNISTA PARTIO DE ĈEĤOSLOVAKIO. PRI TIU ĜI URBO RAKONTAS EN SIA ROMA-

La ĉeĥa ministro kaj metalurgisto en Kladno estas posteuloj de kampistoj kaj metiistoj el ĉirkauaĵo entute ne malproksima. La popoloj surtera kaj subtera, tiu, kiu descendas per minejlifto, kaj kiu ascendas al la faŭko de altfornego, de tago al tago ĉiam pli konsciigadis, ke ili ĉesis esti plugistoj, kies laboro iras tra sekura sulko sub kantado de alaŭdo kaj kun helpo de suno. Pli kaj pli multe enigadis en ilian sangon la certeco, ke ilia persona sekureco kaj la sukceso de ilia laboro dependas de la ceteraj laboristoj, de iliaj kamaradoj, kiuj kun ili klopodas en granda kolektivo de la labordivido en la minejoj kaj ferfabrikoj.

La novtempa homo de Kladno konservis en si sian simplecon kaj purecon de sentimento kaj en sia tuto restis malproksima de la urba ĉarlataneco, neseriozeco, malico kaj trompemo - dank al tio, ke la Kladno-tereno restis entute memsufiĉa kaj ne fariĝis internacia industria krucvojo kun la akompanaj fenomenoj de grandurbiĝo. La ministro kaj metalurgisto de Kladno estas bela tipo de ĉeĥa laboristo, tipo nemiksita kaj nevariema, konservanta en si la originajn trajtojn de la ĉeĥa hom-naturo: mildecon, bonkorecon, laborsaton, strebon al plibonfarto kaj emon analizi kaj prijuĝi la okazajojn.

Kiu iam venis inter la ministrojn kaj metalurgistojn de Kladno, ekkonis laŭ la parol-akcento, laŭ la mimiko, laŭ konkludoj, ekridi kaj malĝojiĝo ilian diferencon de homo el Praha. Por homo el Kladno la vivo estas fata tasko, ne ia kaŝludo, kaj entute ne ludo. Estas en li malmulte da envio kaj malamo!

Tamen unu eco, karakteriza por pioniroj, restis en la popolo de Kladno: ili havas en la sango movimpulson kaj de tempo al tempo forpelas ilin nevenkebla instinkto en la mondon. Cetere - ĉu tio ne estas elemento de la ĉeĥa naturo entute? Kaj ĉu la Kladnano Ĉermák, la urbestro de Chicago, estas ne nur granda ekzemplo de malkvieto en la sango de Kladnanoj sed ankaŭ de la ĉeĥa popolo entute?

La naturo, moralo kaj tipigo de homo laŭ lia medio - jen ni estas jam sur la tria scenejo de la Kladno-regiono, kiu superas la subterajn kaj ankaŭ la multeforman tersurfacon.

La ĉiela volbaĵo super la Kladno-regiono estas tage kaj nokte scenejo de fum-ludoj kaj koloraj rebriloj. La lumo de fluanta skorio apogas sin blindige al objektoj en nokta mallumo kaj pligrandigas ilin per longaj, terurigaj ombroj. La firmamento tremetas pro senĉesaj signoj, kiuj avizas aŭ komencan aŭ finon de iu fajra okazaĵo. Ne ekzistas angulo sufiĉe ŝirmita, kies privatecon ne endanĝerigus subitaj ekbriloj. La suverena helo penetras en mallumajn fenestrojn de loĝejoj, rompas la kvieton de tombejo, jetas sin alla vojoj, sed ĝi mezuras ankaŭ la profundaĵojn de la ĉiela volbo. Ĝi faras siajn proprajn ĉielrugaĵojn kaj fulmojn.

Sed kosma valoro signas ankaŭ malegoisman solidarecon de ministraj sav-trupoj, kiam subtere falas rokoj kaj la senĉese moviĝanta karbo deŝiriĝas de la plafonoj por superŝuti laborantajn virojn.

Fajro de heroeco flagras el la vundigoj, per kiuj frakasata tero

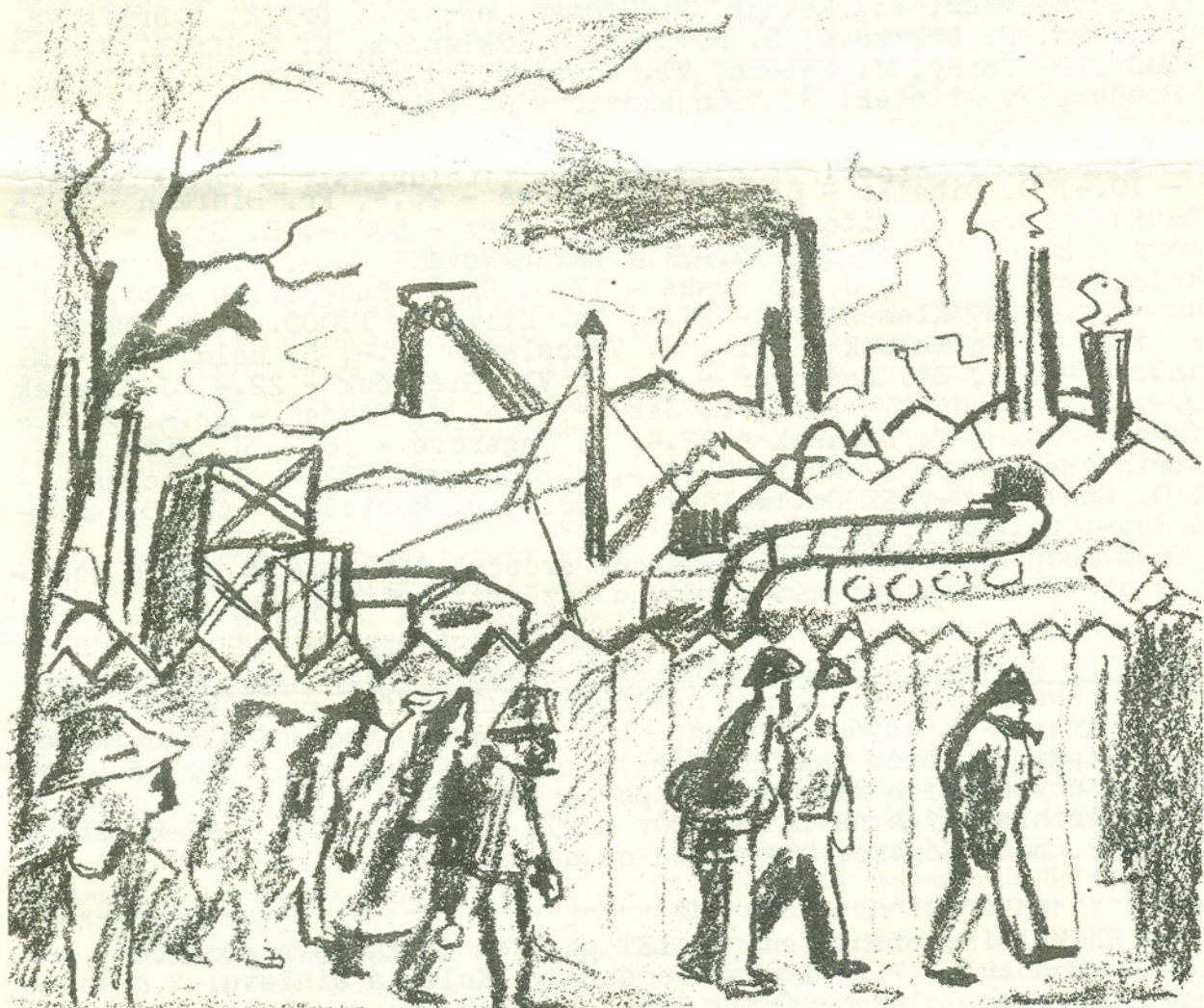
defendas sin kontraŭ siaj dresistoj. L'ardaj maŝoj de rulpremata ferfadeno, la ekbatoj de ŝprucanta fer-rulaĵo, la tuta hommanĝanta, rigora kaj tamen negardeble vundiga ludo de la maŝinoj frakasas la molan materion de la metalurgistaj korpoj kaj postlasas sur ili cikatron apud cikatro. Tiu ĉi militistoj batalas por la belo kaj progreso de la tekniko same kiel dum aliaj jarcentoj aliaj luktantoj bataladis per glavoj por idealoj alportantaj al ili persone nur doloron kaj morton.

Regiono dolora, regiono heroo, travivanta sian gloron en suferado. Regiono, kie unu tuta komunumo staras sub karba pilastro subfosita de ĉiuj flankoj, naskas popolon harditan, kvazau elkreskitan sur vulkan-deklivo. Regiono naskanta virojn, kiuj kapablas duonjarcenton fosi karbon sub la tero tiel, ke nigra karbopolvo neniam malaperas el ilia pulmo; regiono naskanta popolon fortan. Kaj meze de tiu homa aro maturiĝas la urbo sub signo de fajro.

Ĝi fulmas kaj tondras, flagras per fajro-kolonoj de siaj laboroj, sufokas per spirhaltiga fumo - ĉu tial do la unua ĉeĥa lokomotivo ricevis la nomon Kladno?

Kladno, vi rivero de fluanta lumo, en kiun vi ŝanĝas la mutan malhelon de minaĵo. Kladno, vi palpbastono sondanta sub la tero, Kladno, vi lernejo de braveco, lukto kaj plej belaj homaj ecoj, estu ekzemplo por malgranda homo vid-al-vide al la potencaj fortoj de la naturo, estu ekzemplo por la tuta malgranda ĉeĥa nacio!

El la ĉeĥa tradukis Božena Vlčková

Sklenka do sekretariátu

Ve zprávě ze zasedání ÚV jste se dočetli, že naším úkolem číslo jedna je co největší rozšíření členské základny. Člen, který obdrží legitimaci s číslem 2.500 získá bezplatné členství na další 3 roky a knižní dar. Kroužek, který je

ho členství zprostředkuje, dostane rovněž knižní dar a zdarma 3 kompletní ročníky časopisu Starto 1972. o Přestože jsme vyzývali kroužky i jednotlivce k úhradě příspěvků na tento rok do konce března 1971, zaplatilo k tomuto datu pouze 1.334 členů!!!! Toto číslo dostávají tedy pouze ti, kdož mají zaplacené členství na letošní rok!!

PŘEHLED EK podle počtu členů, kteří zaplatili příspěvek na rok 1971:

Praha - 199, Paskov - 105, Třebíč - 76, Mělník - 68, Kopřivnice - 63, VŽKG - 44, Vsetín - 37, Plzeň - 30, Č. Budějovice - 28, Žďár n.S. - 28, Třinec - 29, Jablonec - 26, Písek - 25, Stonava - 25, Ústí n/L. - 24, Bor - 24, Kolín - 22, Poděbrady - 22, Bučovice - 21, M. Budějovice 21, Č. Třebová - 20, Pardubice - 19, Hrad. Králové - 18, Teplice - 18, Tábor - 18, Olomouc - 17, Hranice a Svitavy - 16, Havl. Brod, Polička a Vyškov - 14, Brno I.B., Karl. Vary, Poruba a Příbram - 11, Most - 10, Frýdlant, Gottwaldov, Lanškroun a Místek - 9, Havířov, Kladno a Měst. Králové - 8, Kyjov - 7, Č. Lípa, Ostrava ČSD a Žamberk - 6, Boskovice, Lichnov, Ml. Boleslav, Praha ČSD, Přerov, Slavkov a Znojmo - 5.

Podporující členové ČES v roce 1971: Č. Dědek, J. Hanzelka, D. Kočvara, M. Sova, MUDr. Vl. Nekuda, M. Hromas, arch. J. Drlík, A. Drlíková, M. Drlíková, R. Drlíková, D. Novotná, O. Sklenčka, K. Steffel, J. Rada, MUDr. J. Černý, J. Patera, Vl. Rozsypal, A. Košťál, Fr. Sedláček, Vl. Boudar, V. Mitáček, Š. Dimnjakovič a M. Čekal.

DARY NA EDIČNÍ FOND ČES: A. Jakubec - 10.-, M. Králová - 20.-, O. Kecalík - 10.-, O. Dibelka - 6.-, A. Bárochová - 20.-, Fr. Bidrman - 10.-, S. David - 20.-, EK Litomyšl - 10.-, J. Mráz - 500.-, B. Grym - 12.-, A. Nový - 20.-, V. Lorenz - 6.-, I. Maroušková - 20.-, M. Pathová 7.-, V. Kalousková - 17.-, J. Táborská - 17.-, EK Č. Budějovice - 10.-, K. Čurda - 20.-, M. Klementová - 26.-, Th. Kilián - 1.000.-, J. Tomčík - 32.-, ing. K. Faltejsek - 12.-, J. Vrkoslav - 36.-, Š. Held - 20.-, M. Neznalová - 6.-, St. Lešinger - 116.-, Vl. Sládeček - 22.-, J. Stárek - 10.-, K. Zahradník - 24.-, L. Jakl - 32.-, J. Trojan - 22.-, J. Šimoníková - 10.-, M. Damašek - 22.-, O. Ungerová - 36.-, J. Hiža 22.-, V. Strihavka - 6.-, A. Mužík - 10.-, V. Skalová - 32.-, J. Kochmann - 6.-, O. Goetz - 6.-, EK Gottwaldov - 300.-, D. Bartošík - 6.-, B. Řeháčková 36.-. Celkem 2.447.- Kčs.

Všem podporujícím členům i dárcům srdečně děkujeme za jejich pochození a obětavost, která nám umožňuje rozšířit naši činnost.

SEMINÁŘ PRO UČITELE A FUNKCIONÁŘE EK v Lančově / 5. - 11. 7. 1971 /

zahrne do svého programu kromě metodiky vyučování, psychologie a gramatiky i výcvik v plavání, orientaci v přírodě, táboření a nácvik her. Vedoucím semináře bude ing. M. Štastný CSc, Máchalova 6, Třebíč. Poplatek za ubytování a stravu činí pouze 150.- Kčs.

Stav přihlášených na LET Lančov k 25. dubnu: 1. běh - 92 kursistů a 115 na 2. běh. Zájemci hlase se co nejdříve!!!

Členové EK Mělník, přihlášení na LET pojedou do Lančova společně autobusem v sobotu 10.7.1971 přes Poděbrady, Kolín a Jihlavu. V autobuse zbývá několik volných míst!! Zájemci pište ihned na adresu: J. Vítek, poštovní přihrádka 25, Mělník!!

KIEL LABORAS POLAJ SAMIDEANOJ

Pri la rezultoj de la pasinta periodo skribas en "Pola Esperantisto" (2/1971) la prezidanto de PEA, Lech K o ś e n i a k. Laŭ lia opinio la plej ĉefa atingo estas klara distancigo de la t.n. esperantista neutralismo komprenata kiel ia izoligo disde la aferoj, al kiuj - kiel civitanoj de la difinitaj ŝtato kaj nacio - oni devus servi unuavice, t.e. ankaŭ sur la kampo de la esperantista ideo, eluzi tiun ĉi ideon kiel instrumenton kontribuantan precipe al popularigo de socialismo, al internacia kunlaboro, al ĉiam aktuala kaj aktiva batalo por paco kaj socia justeco en la tuta mondo.

La aŭtoro mencias kelkajn iniciatojn de la pola movado, ekzemple la agadon dum la balotoj por la Sejmo (parlamento-rim.de red.) aŭ okaze de la 5-a Kongreso de la Pola Unuiginta Laborista Partio k.a. Tiuj ĉi agadoj okazis en formo de adekvataj kunvenoj, diskutoj, aperigado de konvenaj artikoloj en la gazetaro, informoj, cirkulleteroj kaj alvokoj al la membraro de la asocio. Necesas konstati, ke tiaspeca agado de PEA renkontis la ĝustan eĥon ĉe la lokaj grupoj kaj ankaŭ ĉe unuopaj membroj, kiuj eĉ plurfoje anticipis la koncernajn kampanjojn. S-ano Koŝeniak akcentas, ke tiun ĉi linion oni devas plu disvolvi kaj intensigi.

La rolo de PEA antaŭ la esperantista eksterlando estas, laŭ la opinio de la estraro, en perado de la polaj valoroj politikaj, sociaj kaj scienc-kulturaj. Alie dirite: Pola Esperanto-Asocio havas tiom sencon, kiom da polaj valoroj ĝi transportas al la esperantistoj dissemitaj tra ĉiuj kontinentoj.

La bildo ne estus kompleta, se oni ne akcentus grandegan rolon de la Esperanto-disaŭdigoj de la Pola Radio, kiuj sukcese elprovigis laŭ la propaganda vidpunkto en la amasoj de la eŭropaj esperantistoj, al kiuj ĉefe ili estas destinitaj.

Parolante pri la rilatoj kun la eksterlanda esperantistaro, la prezidanto de PEA mencias amikajn kontaktojn kun samideanoj el Sovetunio kaj Ĉeĥoslovakio. Tio devas estonte konduki al duflankaj programaj interkonsentoj pri kunlaboro. En la sekva etapo PEA vidas eblecojn kunlabori kun elektitaj kapitalismaj landoj, unuavice kun Finnlando, Svedio aŭ Danlando.

Faktoj anstataŭ antaŭjuĝoj

Sub la rubriko "Leteroj de la legantoj" aperis en la internacia semajna gazeto "NOVA TEMPO" (Nová doba, ĉeĥa eldono de la 3a de februaro, n-ro 5) letero de s-ro Ali Anvar Amer el Kairo, kiu skribas pri neebleco de internacia lingvo, ĉar ties ideon li konsideras "tute utopia." Respondon al tiu ĉi letero sendis al la moskva redakcio s-ano Nguyen van Kinh, prezidanto de VPEA kaj iama ambasadoro de VDR en Moskvo. El la kopio, dissendita en la ĉeĥa al kelkdekoj da redakcioj kaj diversaj aliaj institucioj en ĈSR, ni citas:

"Ni, la vjetnamaj esperantistoj, starigis amikajn interrilatojn kun dekmiloj da esperantistoj el pli ol 80 landoj, antaŭ ĉio kun la sovetiaj esperantistoj kaj tiuj de la aliaj socialismaj fratlandoj. Nia asocio gajnis rimarkindajn rezultojn en la utiligado de Esperanto eldoninte ĝis nun pli ol 60 librojn kaj sennombrajn informilojn kun la celo helpi al milionoj da fremdaj leg-

antoj pristudi la vjetnaman historion, vivon kaj kulturon, same kiel informi pri la lukto de l'vjetnama popolo kontraŭ la usonaj agresantoj. Inverse, centoj da vjetnamaj esperantistoj profitis el la legado de brilaj tradukoj de nia literatura mondo. Aparte ni, kiuj ne posedas la rusan, estimis la altan valoron de l' tradukoj el Puŝkin, Lermontov, L.Tolstoj, Jesenin, Majakovskij, Ŝoloĥov..."

FORPASIS E. BOKAREV

En Moskvo mortis la 11-an de marto unu el la plej elstaraj esperantistoj en la postmilita tempo, profesoro Eugeno Bokarev, doktoro de filologiaj sciencoj kaj vicedirektoro de la Filologia Instituto de la Sovetia Akademio de Sciencoj.

Lia nomo estas ligita kun la renaskigo de la E-movado en USSR meze de la 50-aj jaroj. Li estas la ĉefa aŭtoro de la rusa-Esperanta vortaro (eld. en 1966).

LINGVA KONSILANTO

LA KONSILANTO EKSKUZAS SIN. En la n-ro 4/1970 aperis enkonduka ĉapitro de LK sub la titolo "Pri la korekteco en la lingvo". Ĉe la fino de la artikolo estis promesplena noto : Daŭrigote. Tamen, ĝis hodiaŭ la komencita temo ĉiam ankoraŭ atendas sian daŭrigon. Okazis

tiel pro premaj personaj cirkonstancoj, kaj mi, petante pardonon, promesas, ke post nelonge, kiam tiu premo estos iom malstreĉiĝinta, mi reprenos mian taskon por kontinui ĝin. - Nunfoje mi volas okupiĝi - kvazaŭ ekstervice - pri unu demando, kiun prezentis al la redakcio J. P. el Most. T.P.

Ĉu UNU havas akuzativon ?

Nia leganto citas el la Malgranda gramatiko, represita en la vortareto de Hromada : "číslovka UNU může mít také funkci zájmena a pak přibírá i koncovku množného čísla : Unuj legis, aliaj promenis. Též v akuzativě : Estas facile unujn ami kaj alian malami." - Tamen ĉu tio validas ankaŭ en singularo? "Estas facile unun ami kaj alian malami?" Nia amiko konsultis Plenan Gramatikon kaj tie li trovis (§191 en la 2-a eld., §64 en la 3-a eld.) : "UNU ne havas genitivon, kaj eĉ la singulara akuzativo estas ĝis nun neuzata : oni tiuokaze trovas tute mallogike la nominativan formon : ... unu el viaj fratoj lasu ĉe mi ! /Z/ (=unun)." Nu, kaj ĉu oni ne eraras, uzante en ĉi tiu okazo netradicie la akuzativon ?

Certe ne ! La singulara akuzativo, analoga al la plurala, estas formo korekta, kaj Plena Gramatiko eĉ citas ĝin (kvankam nur inter krampoj). Ĝian korektecon garantias la logiko, kiu en la planlingvo havas multe pli gravan rolon ol en lingvoj naturaj. Sed same korekta estas ankaŭ la formo sen akuzativa finaĵo, kiu estas sankciita per tradicio kaj per ekzemplo de la lingvoaŭtoro mem.

Dua demando de nia leganto : Ĉe la kapvorto UNU en la Plena Vortaro estas distingitaj kvar funkcioj de tiu vorto : ĝi povas esti : numeralo (unu kaj unu estas du) senfleksia adjektivo (=unika: danke la unu gramatikon... la lingvo havas unu formon); nedifina pronomo (Ĝi estis unu el la plej belaj knabinoj); nedifina adjektivo (unu vidvino havis du filinojn). "Ni simplaj mortemuloj ne kapablas distingi inter la kvar sencoj..." plendas nia amiko.

Ne rompu pro tio al vi la kapon. Mi donos al vi praktikan, formale didaktikan konsilon : Se vi volas skribi tradicie, uzu la singularan vorton UNU ĉiam en formo sen akuzativa finaĵo, do kiel vorton nevarian, nedeklinaciatan. Tio estas facile memorbla. Sed se vi volas pionire breĉi la vojon al la logiko kontraŭ la tradicio (kaj kial ne ?), sufiĉas memori : Ne uzu la vorton UNU kun la akuzativa finaĵo, se apudstaras ĝia substantivo : unu fraton lasu ĉe mi" (neniam : unun fraton lasu ĉe mi").

Ne diru UNU kun la akuzativa finaĵo, se ĝi havas sencon de elementa numeralo en matematika operacio : "adiciu unu kaj du kaj vi ricevos tri" (ne : unun kaj du!).

Ni diris supre, ke "unu" povas havi funkcion de pronomo, kaj tiam ĝi estas deklinaciebla. La latina "pronomen" kaj la ĉeĥa "zájmeno" signifas : anstataŭanto de nomo, de substantivo. "Unu(n) el viaj fratoj lasu ĉe mi" signifas : "fraton lasu ĉe mi". En tiu ĉi funkcio ni ofte trovas vortduopon : unu-alia, aŭ : unu el... ; tamen ne ĉiam : "Kaj kun li ili krucumis du rabistojn, unu dekstre kaj unu maldekstre de li" (Mateo 15/27). Se vi volas, skribu : "unun dekstre kaj unun maldekstre" ; tamen kun substantivo nur : "Kaj kun li ili krucumis ankaŭ rabistojn : unu rabiston dekstre kaj unu rabiston maldekstre de li."

Tomáš P u m p r

DOKUMENTO PRI ZAMENHOF. Raran malkovron faris la sekretario de la klubo en Brno, s-ano Z. Hršel. Kontrolante sendaĵon de malnovaj libroj, li trovis en la broŝuro "Homonarismo (Hilelismo)" flaviĝintan karton de L.L. Zamenhof adresitan al T. Ĉejka la 28an de februaro 1906. Zamenhof i.a. skribas, ke lia religio estas "hebrea-hilelista"; "la lingvo de mia gento estas hebrea-germana dialekto; lingvo de mia gepatra domo estis la lingvo rusa."

La verko de la fama ĉeĥa poeto, nacia artisto Petr Bezruč (1867-1958), estas eminenta atesto pri la dolora sorto de la silezia popolo ĉe la turno de la dudeka jarcento.

Bezruč identigas sin kun siaj samgentanoj, subpremataj de la germanaj grandbienuloj kaj fabrikposedantoj, foje kiel ribelulo aŭ ministro, foje kiel demono de venĝo, kiu alvokas al batalo por pli bona kaj justa sociordo. En la poemo "70 000" la aŭtoro pentras konvinkan bildon de la silezia mizero...

La poemoj de Bezruč penetris dum la lastaj jardekoj preskaŭ en la tutan mondon; iliaj tradukoj aperis en pli aŭ malpli disvastigitaj lingvoj. Pri tio multe meritas ankaŭ la internacia lingvo Esperanto.

Hodiaŭ aperas en ĝi libroforme la verko de Bezruč jam la duan fojon (unue en 1927) en majstra traduko de la fama tradukista triopo. La redaktinto indas dankon, ke la libro post multaj malhelpoj fine atingas la leganton.

(knl)

Petr B e z r u ĉ : SILEZIAJ KANTOJ. El la ĉeĥa tradukis R. Hromada, J. Kořínek kaj T. Pumpr. Redaktis V. Kočvara. Eldonis Distrikta Popola Biblioteko en Opava kunlaboro kun ER de la Uzina Klubo Ostroj, Opava, 1971. La titolojn desegnis L. Šperl. 121 paĝoj. Prezo 11 Kčs.

Recenzoj

historio antaŭ la koloniisma konkero, t.e. ĝis la komenco de la 19a jarcento. La postparolo mencias pri la naciaj tradicioj kaj la revolucia lukto de la nuntempo.

KLERECO POR HODIAŬ KAJ MORGAŬ. Eldonis "Zeit im Bild" en Dresdeno, 1970, 67 pĝ. La libreto pri traktas la klerigan sistemon en GDR.

PROSPEKTON DE STIRIO KAJ GRAZ kun Esperantlingva resumo eldonis Landes-Fremdenverkehrs-Amt, A-8010 Graz, Herrengasse 16. Informojn donas ankaŭ Esperanto-societo "Unueco", Eggenberggürtel 32/2, A-8020 - Graz, Austrio.

PETR BEZRUĈ: 70 000

Sepdek miloj da ni staras
sub Teŝino, sub Teŝino...
Cent mil igis jam germanoj,
cent mil igis pollingvanoj,
koron premas maltrankvil':
Ĉu ni rajtas vivon plani ?
Sepdek miloj restis da ni,
sepdek mil...

Kaj sepdek mil tombojn oni
fosas por ni sub Teŝino.
Iam iu ĝemas vane
atendante di-miraklon...
Ridas fremda di' - rikane.
Kaj ni apatie gapas,
ke nin oni buĉe frapas
- - kiel bovoj bov-masakron.

Riĉas ja markizo Gero...
Donu li al ni da vino,
al ni sepdek mil po tino !
Ni duone iĝos polaj,
duone germanparolaj
kaj jubilos la devizo :
Vivu Gero, la Markizo !
Tamen antaŭ vivofino
ebriiĝu ni per vino :
vir - virino, fil' - filino
sub Teŝino, sub Teŝino.

Tradukis Tomáš Pumpr

Korespondi deziras

LEIVAITE Birute, GRIČIUTE Veronika; K n a b o j : MIŠKINIS Algis, LAURINAVIČIUS Alfredas, TRINKUNAS Kestutis, TRINKUNAS Mindaugas, GRAUŽINIS Kazys, ŽIDONIS Vaidas, ŽERNYS Gintaras, LAŠINSKAS Vytautas, LUKOŠEVIČIUS Gediminas ●●● URBANAVIČIUTE Maryte, str. Algirdo 2/22-65, Vilnius-9 /literaturo, turismo, insignoj, pm., b.k./ kaj GRABEŽITE Gražina, str. Basanavičius 26-2, Vilnius -9 /muziko, turismo, b.k., p.m./ . Ambau 20 jaraj altlernejaninoj.

ESTONA SSR - Milvi RATAS 17j. lernantino, Väiketuru 5² 3 ●●● V. JAA-NRE 17j. lernantino, Ilonarise 29 ●●● Virve ERON 16j. lernantino, Kesk - Kaare 19 ●●● Udo MIBO 14j. lernanto, Side 5-1 ●●● Helve LUONI 14j. lernantino, Pollu 12 ●●● Tūt PRUSALU 18j. lernanto, Pohja pst 2-27. Ĉiuj Viljandi, Estonio, 202 900 ●●● Valli LEPPIK 17j. lernantino, Gagarini 49, Viljandi ●●● Kaja NŪLUS 14j. lernantino, Puiatu sjsk, Viljandi raj. ●●● Merike VAINE, 14j. lernantino, Kopu Aratsare, Viljandi r.

UKRAINA SSR - 343871 Vladimir KASJJANČIK, d. 34, kv. 20, Avdejevka-3, Doneckaja obl., 16j. lernanto, kol. b.k., insignojn.

JAPANIO - f-ino Mičiko SAČIKO, Nišiki-mači 17-4, Nigata, Kure-si/777-02/

ĈSSR - Josef MRÁZEK, Vyskeř/Lažany/č. 8, Semily, b.k. spec. kun preĝejoj.

MALLONGE EL EKSTERLANDO

La 44a kongreso de SAT okazos en Orsay apud Parizo /31.7.-6.8. 1971 ●●● Centro de Esperanto en Sabadel, str. Gen. Mola 99, Hispanio, invitas ĉiujn geinfanojn partopreni per Esperanto Internacian konkurson de infandeseĝaĵoj, kiu okazos en oktobro ●●● Udo Jürgens baldaŭ kantos en Esperanto du el siaj konataj kantoj: "Mi kredas" kaj "Kion mi volas diri al vi" ●●● Esperanto-Societo en Hamburgo decidis inviti la 59an UK en 1974.

MONGOLA ESPERANTO-UNUIĜO FONDI-ITA. Okaze de la lil-a datreveno de la naskiĝo de L.L. Zamenhof fondiĝis en Ulan-Batoro Mongola Esperanto-Unuiĝo kun la celo propagandi kaj disvastigi la internacian lingvon en Mongolio. Nun oni aranĝas E-bibliotekon kaj petas alsendi diversajn esperantaĵojn al Mongola E-Unuiĝo, pk. 733, Ulan-Batoro.

SKRIBAS LA LEGANTOJ ...

Mi tralegis ĉiun linion en via gazeto kaj miris pro bona stilo, varia gazetmaterialo. /B. Aukštikalnienė, Litovio/. ● Mi opinias, ke literaturaj kaj priesperantaj artikoloj estas tre gravaj kaj necesaj, ... ĉar pere de ili Starto altigas sian nivelon kaj daŭre konservas sian valoron. /J. Patera, Most, ĈSR/. ● Mi rekomendas: skribu en nia gazeto nur Esperante! Tiam ni, komencantoj, legos ĝin ĝis la lasta vorto. /V. Šmíd, ĈSR/. ● "Starto" bone servas al la movado kaj kun ĝia enĥavo ni ĉiuj estas kontentaj. /EK Plzeň/

S T A R T O - eldonas Ĉeĥa Esperanto-Asocio - vydává Český esperantský svaz, pk. 8, Praha 2. Aperas dufoje kvaronjare - vychází dvakrát čtvrtletně. Redaktas - rediguje O. Kníchal s redakční radou - kun redakta komitato: ing. E. Felix, J. Mařík, ing. Fr. Sviták. Dohlédací pošta Praha 07, snižený poštovní poplatek povolen RP Praha j. zn. P/1-2283/71 dne 6.5.1971.